

Cyngor Cymuned Llanystumdwy

Rhaglen waith y Cyngor - nos Iau, 7fed o Hydref 2021 drwy Zoom yn brydlon am 7:30 o'r gloch i drafod Prosiect Ardal Ni 2035, ac yna bydd y prif cyfarfod am 8:15 o'r gloch.

Cynhelir y cyfarfod hwn o bell gan ddefnyddio technoleg, a gellir cael mynediad i'r cyfarfod drwy gysylltu ar ebost gyda'r Clerc.

1. Ymddiheuriadau.
2. Cyflwyno a chadarnhau cofnodion cyfarfod y Cyngor gynhaliwyd ar 2 o Fedi 2021.
3. Llofnodi cadarnhâd taliadau BACS mis Medi 2021 - (bydd y Clerc wedi trefnu i'r Cadeirydd ei llofnodi o flaen y cyfarfod).
4. **Datgan buddiant personol**, (Clerc wedi anfon copi electroneg at bawb cyn y cyfarfod).
5. **Materion gan Cyngor Gwynedd**

Rhaglen Waith Trafnidiaeth a Priffyrdd mis Medi/Hydref 2021

Rhif y Ffordd	Lleoliad Gwaith	Disgrifiad o'r Gwaith	Gwasanaeth
B4411	Glandwyfach – Rhoslan 40mya	Clytwaith	Priffyrdd
	Llwyn Helyg, Llanybi	Draeniad	Priffyrdd
	Cefn Rhosgyll, Llanybi	Gwaith cerbio	Priffyrdd
	Penrallt, Llanystumdwy	Gwaith gosod slyri ar droedffordd	Priffyrdd

6. Cyngor Gwynedd - ceisiadau cynllunio yn y gymuned

a) **Rhif cais:C21/0827/41/LL - Gorsaf Llanybi, Llanybi, Gwynedd** - agor mynedfa amaethyddol.

b) **Cais rhif:C21/0806/41/LL - Fferm Cefn Uchaf, Garndolbenmaen** - sied amaethyddol ar gyfer cadw anifeiliaid.

c) **Cais rhif:C21/0885/41/LL - Llwyn Gwyn, Llanybi, Pwllheli** - codi storfa dail a gwaith cysylltiedig.

ch) **Cais rhif:C21/0901/41LL - Pant Y Rhos Ffordd Rhoslan, Rhoslan** - newid defnydd cae i safle glampio 3 pabell/ yurt, darpariaeth parcio, chodi bloc toiledau /cawod newydd a tanc trin carthion cysylltiedig.

d) **Cais rhif: C21/0921/41/TC - Gernant Bach, Llanybi, Pwllheli** -defnyddio Gernant Bach fel tŷ preswyl C3 hunan gynhaliol ar wahân

dd) **Cais rhif: C21/0956/41/DT: Talafon, Pencaenewydd, Pwllheli** - dymchwel estyniadau presennol ac adeiladu estyniad unllawr newydd i'r blaen a chefn yr annedd.

7. **Fframwaith Adfywio Cyngor Gwynedd - Ardal Ni 2035** – eost 11.08.21 gan Swyddog Cefnogi Cymunedau (Ardal Dwyfor), -angen cynnig dyddiad i gyfarfod yn rhithiol hefo hi ym mis Medi neu Hydref i allu cofnodi ymateb y Cyngor Cymuned. Wedi adnabod 13 ardal yng Ngwynedd ac mae dalgylch Cyngor Llanystumdwy yn rhan o ardal Pwllheli. Bydd yn cynorthwyo cymunedau i adnabod a gwireddu'r hyn sydd yn bwysig i drigolion, a'r materion hynny fydd angen sylw yn y 10-15 mlynedd nesaf i wella'r economi, amgylchedd, materion cymdeithasol a diwylliannol. **Bydd hyn wedi cael ei drafod mewn cyfarfod arwahan.**

8. **Cais i gefnogi'r alwad ar Lywodraeth Cymru i reoli'r farchnad dai – gan Cymdeithas yr Iaith** - un o aelodau Cymdeithas yr Iaith, yn bwriadu beicio o Gaernarfon i Gaerdydd rhwng 11 a 13 Tachwedd 2021 i dynnu sylw at yr argyfwng tai sydd yn effeithio ar gymunedau ar draws Cymru. Maent wedi anfon copi o lythyr yn gofyn i'r Cyngor drafod y llythyr yn ein cyfarfod nesaf gan ei hybysu os ydi'r Cyngor eisau ychwanegu ei enw i'r llythyr. Gellir gwneud hynny fel cyngor neu gall gynghorwyr unigol hefyd ychwanegu eu henwau. Bydd y llythyr wedyn yn cael ei gyflwyno - gydag enwau'r holl lofnodwyr - i gynrychiolydd o Lywodraeth Cymru fel rhan o rali Nid yw Cymru ar Werth a gynhelir y tu allan i Senedd Cymru ar bnawn Sadwrn, 13 Tachwedd. **Angen trafod.**

9. **Comisiwn Ffiniau i Gymru** – adroddiad 'Cynigion Cychwynnol' ar gyfer etholaethau Seneddol newydd Cymru. Mae'r adroddiad a'r mapiau perthnasol ar gael ar wefan y Comisiwn ar: <https://comffin-cymru.gov.uk/tudalen/arolwg-seneddol-2023-cynigion-cychwynnol>. Mae angen ymateb cyn 03.11.2021.

10. Ymgynghoriad Adroddiad Blynyddol Drafft Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol – Chwefror 2022 – angen sylwadau cyn 26.11.2021.

Mae Adran 13 yn ymwneud yn benodol â Chynghorau Tref a Chymuned. Mae'r penderfyniadau drafft ar gyfer 2022 - 2023 yn cynnwys:

- Grwpiau Cynghorau Tref a Chymuned – sefydlwyd pum grŵp yn seiliedig ar faint etholaeth y cyngor, gan ddisodli'r tri grŵp presennol.
- Parhau i roi'r taliad gorfodol o £150 fel cyfraniad at gostau a threuliau ar gyfer aelodau cynghorau tref a chymuned, ac eithrio'r cynghorau yng Ngrŵp 5 lle bydd yn ddewisol.
- Cyflwyno lwfans presenoldeb sy'n ddewisol ar gyfer pob Cyngor.
- Gweithredu penderfyniadau'r Panel

Ar gyfer y cyfnod 01.04.22 i 08.05.22, bydd yr holl benderfyniadau yn Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol 2021/2022 yn parhau i fod yn berthnasol mewn perthynas â phrif gynghorau a chynghorau tref a chymuned.

O'r 09.05.22, bydd y penderfyniadau a amlinellwyd yn yr Adroddiad hwn yn berthnasol i brif gynghorau a chynghorau tref a chymuned.

11. **Ymgynghoriad ar ddefnydd peryglus cychod dŵr hamdden a phersonol (yn enwedig 'jet skis')**

Cyhoeddwyd ymgynghoriad gan yr Adran Drafnidiaeth ar ddeddfwriaeth newydd i gryfhau gorfodaeth ar ddefnydd peryglus cychod dŵr hamdden a phersonol.

Mae'r ddeddfwriaeth newydd wedi'i chynllunio i gymhwyso deddfwriaeth llongau masnach ehangach berthnasol i ddefnyddwyr cychod dŵr hamdden a phersonol sy'n fwriadol, neu'n esgeulus, yn camddefnyddio neu'n peryglu diogelwch eraill.

Yn ogystal a hyn, derbyniwyd llythyr gan Liz Saville Roberts A.S., yn annog y Cyngor i ymateb i'r ymgynghoriad, cyn 01.11.21. **Trafod.**

12. **Llythyr gan Senedd Ieuenctid Cymru** yn annog Cyngorwyr i holi pobl ifanc yr ardal a fyddai'n gymwys i gofrestru i bleidleisio yn yr etholiadau ar-lein. Bydd 40 o'r 60 aelod o Senedd Ieuenctid Cymru yn cael ei dewis drwy etholiadau cenedlaethol, ac mae'r wybodaeth yma wedi cael ei rannu ymysg ysgolion a cholegau yn barod.

Materion yn y gymuned.

13. **Arwyddion dim ysbwriel drwy'r gymuned** – y Clerc wedi gwrandao ar 'Webinar Un Llais Cymru a Chadw Cymru'n Daclus ar 15.09.21.

"Rhaglen Caru Cymru Cadwch Gymru'n Daclus – sut all Cyngorau Cymuned a Thref gymryd rhan..."

Y prif bwyntiau oedd fod Caru Cymru yn cael ei ariannu gan Ewrop a Senedd Cymru tan Mehefin 2023.

- Ceisio cael grwpiau o 8-10 aelod drefnu i gasglu sbwriel yn wirfoddol tua unwaith y mis.
- Mae'n bosib cael ysgolion i fod yn rhan o'r cynllun, ond fod yn rhaid cael oedolyn yn bresennol, a gellir trefnu i gynnal sgysiau ar sut i edrych ar ol yr ardal.
- Dweud fod sbwriel yn tueddu i ddenu mwy o sbwriel.
- Cynlluniau i fusnesau lleol osod sticeri mewn ffenestri e.e.sector bwyd i wahardd sbwriel.
- Gofyn wrth fusnesau ofalu am ardaloedd arbennig ac i brynu offer codi sbwriel e.e.siopau i ofalu am feysydd parcio.
- Fod arbrofion lleol yn cael ei cynnal, gan Swyddog Prosiect, Cyngor Gwynedd i dargedu ardaloedd unigol, e.e.problemau ysmegu, gwydr. Hefyd ei bod yn cysylltu'n uniongyrchol hefo ysgolion os oes problem yn yr ardal.
- Dweud fod ymgyrch cenedlaethol ar fin cychwyn ar draws Cymru, a byddant yn gosod sticeri a phosteri yma ac acw.
- Bydd ymgyrch am faw cwn yn digwydd o fewn yr wythosau nesaf.
- Ymgyrch i dynnu sylw at broblem 'tipio slei bach' tuag ddiwedd 2021.
- Ymgyrch sbwriel ar ochr y ffordd yn digwydd Gwanwyn 2022.
- Anodd dirwyo pobl sydd yn gadael sbwriel.
- Adran Seicoleg, Prifysgol Caerdydd yn gwneud ymchwil i ymddygiad pobl, a pham ei bod yn taflu sbwriel, drwy gasglu data ar ei ymddygiad er mwyn ceisio newid y sefyllfa.
- Fod biniau yn bethau drud iawn, ac mae pobl yn taflu pob math o bethau iddynt, a chreu llanast o'i cwmpas ar lawr, yn enwedig mewn mannau lle mae llawer o dwristiaid.

Y Clerc wedi anfon ebost yn gofyn am posteri ganddynt i weld beth sydd ar gael.

14. **Meddygfa Cricieth** – derbyniwyd gwybodaeth fod gan Meddygfa Cricieth drefn o orfod ciwio y tu allan pan mae apwyntiad ganddynt i weld meddyg/nyrs. Nid yw'n wybyddus os y bu unrhyw newid yn hyn yn ddiweddar, ond os yw'n dal i fodoli mae'n drefn anffodus pan mae'r tywydd yn ddrwg ac felly angen i'r Cyngor drafod y mater.

15. **Llanystumdwy**

a) **Parcio gyferbyn tai Maen y Wern ac i fyny am Tŷ Newydd** – problem fod trigolion sydd yn byw yn y tai yn parcio ar y lon gul yn ei gwneud yn anodd i gerbydau basio. Y Clerc wedi anfon llythyr at Cyngor Gwynedd yn gofyn am y posibilrwydd o gael llinellau melyn yno.

b) Afon Llanystumdwy – derbyniwyd sylwadau mai un darn o bren oedd yn croesi'r ffos gyntaf ar hyd y llwybr ger yr afon, ar ol pasio'r Bedd. Mae'n debyg fod dau ddarn coedyn ('slipan lein') yno cynt. Hefyd, nodwyd fod coeden wedi prydru ac yn pwysu ar goeden arall gerllaw.

c) **Cais i arafu traffig o'r A497 o gyfeiriad Cricieth i Lanystumdwy** – derbyniwyd llythyr (ar 02.09.21) gan un o drigolion Llanystumdwy yn cyfeirio at y ffaith fod problem o draffig trwm yn creu perygl ar hyd y lon. Dywedwyd fod troi i mewn i'r pentref, yn peryglu bywyd yn rheolaidd gan fod gyrwyr tu ol y rhes traffig yn tynnu allan i oddiweddyd heb edrych os yw'r ceir o'u blaenau yn arafu i droi i mewn i'r pentref. **Roedd y mater wedi cyrraedd yn rhy hwyr ar gyfer y cyfarfod diwethaf, felly penderfynwyd ei drafod yn iawn fis Hydref.**

16. **Rhoslan/Ynys**

17. **Chwilog**

a) **Parcio yn Chwilog** – pryder oherwydd y cynnydd mewn tai yn y pentref, ac y bydd yn anodd parcio yno pan fydd pethau yn cael ei cynnal yn y capeli a'r neuadd. Y Clerc wedi anfon llythyr ac ebyst at Cyngor Gwynedd i holi os yw'n bosibl datrys y broblem, ac iddynt ystyried y posibilrwydd o ddefnyddio lle tu nol i'r rhes o dai ger y Madryn, ac efallai ddarn o'r cae ger Ael y Bryn, -dal i ddisgwyl ymateb.

b) **Garej Pandy** - wedi derbyn cwynion ynglŷn â'r sefyllfa cerbydau yn parcio yno ymhobman ar ochr y lon, oherwydd ei bod yn ei gwneud yn beryglus i bobl sydd yn ymweld, cerdded a gyrru heibio'r safle. Mae prysurdeb mawr yno ac mae'n beryglus ar lon mor brysur. Y Clerc yn disgwyl ateb.

18. **Pencaenewydd/Sardis**

a) **Safle pasio, 'lay by'**- y Clerc wedi gofyn wrth Cyngor Gwynedd am fwy o safleoedd pasio i gerbydau rhwng Sardis i Pensarn, Mynachdy Bach ac i'r tro am Llanaelhaearn. **Y Clerc wedi derbyn yr ymateb yma ar yr 02.07.2021 gan yr Adran Priffyrdd.**

"Ymddiheuraf am yr oedi mewn ymateb ond fe ddaw swyddog mewn cyswllt gyda chi cyn gynted a bo'r gwaith arwisgo wedi cael ei gwblhau."

19. Rhwng Coed Tanllyn a Drofa, Pencaenewydd – coeden yn pwysu ar y linnell ffon. Y Clerc wedi cysylltu hefo Cyngor Gwynedd ond heb glywed dim eto.

20. **Llangybi**

Cae chwarae – yr Is-gadeirydd wedi cadarnhau y bydd wedi trefnu i'r matiau gael ei gludo yn ystod y mis.

21. **Materion Ariannol**

Adroddiad Ariannol gan y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol.

Bydd y Clerc yn anfon ebost at y cynghorwyr i gyd cyn y cyfarfod, drwy gynnwys dogfen 'excel' o'r sefyllfa ariannol hyd at 07.10.2021. Mae hyn yn cadw golwg manwl ar y gwariant sydd eisioes wedi ei wneud.

22. **Treth ar werth** – y Clerc wedi hawlio £207.48 o'r flwyddyn 01.04.20 – 31.03.21 ar 02.09.2021.

23. **'Diffibiwliddwyr yn y gymuned'** – derbyniwyd ebost gan Elusen Calon yng Nghymru. Maent yn cynnig gwasanaeth i Gynghorau Cymru i wneud yn siwr fod ganddynt ddigon o ddarpariaeth 'deffib', ac yn ail yn gofalu am gynnal a chadw'r rhai sy'n bodoli'n barod yn y

gymuned. Maent yn dweud fod ganddynt swm bach o arian i gynorthwyo talu am ran o'r arian i'w cynnal, mewn rhai achosion, oherwydd ei bod yn ddrud i adnewyddu y 'bateri/padiâu'. Maent hefyd yn cynnig grant o £300.00 tuag at osod un newydd, drwy'r Loteri Cenedlaethol. Y Clerc am wneud ymholiadau pwy sydd yn gyfrifol amdanynt ar hyn o bryd o fewn y gymuned, er mwyn pasio'r neges ymlaen.

24. **Taliadau** BACS angen cael ei gwneud yn dilyn y cyfarfod 07.10.2021:

Enw/Rheswm	Rheswm	Pris £	TAW	Cyfanswm Taliad £	Taliad BACS £
Cyngor Gwynedd (007950C0014690M)	Archwilio mewnol ar gyfer cyfrifon 2020/21	<u>160.00</u>	<u>32.00</u>	<u>192.00</u>	<u>192.00</u>
Clifford Hughes (35)	Traeth Afonwen Ynysgain Bach Tŷ Newydd Bontfechan- Ty'n Morfa	<u>110.00</u> <u>97.00</u> <u>103.00</u> <u>116.00</u>		<u>426.00</u>	<u>426.00</u>

Cyflog mis Medi 2021 y Clerc i'w rannu rhwng y Clerc a Chyllid a Thollau EM.

Enw/Rheswm	Swm £	Cyfanswm Taliad net £	Taliad BACS :- £
Cyflog sylfaenol y Clerc, Medi 2021 35 awr y mis x £11.05 = £386.75	386.75 - Llai treth £77.40 = £309.35	<u>309.35</u>	<u>309.35</u>
Cyllid a Thollau EM Treth ar enillion y Clerc Medi 2021	387.00 x 20% = £77.40	<u>77.40</u>	<u>77.40</u>
Costau'r Clerc Medi 2021	£16.66	<u>16.66</u>	<u>16.66</u>

Bydd y cyfarfod nesaf ar nos Iau 04.11.2021.

Bydd y Cyfarfod Cyllid/Busnes yn cael ei gynnal 7:30 o flaen y prif gyfarfod ar 04.11.2021.

It is possible to get an English translation of any minute, please contact the Clerk.